

Poesia Roger Costa-Pau

Guimerà, poesia i compromís

És una bona notícia que els lectors de poesia d'avui puguin tenir a les mans tota l'obra poètica reunida d'Àngel Guimerà (1845-1924). I també és encoratjador poder constatar que Edicions de 1984 va fent créixer aquesta seva ambiciosa col·lecció de poesia. La poeta Blanca Llum Vidal (Barcelona, 1986) ha estat la responsable de l'edició, i en la "Llindera" que obre el volum ja deixa exposades algunes de les raons que expliquen la importància de llegir en clau de present el Guimerà poeta. Parlem de la unió de dos llibres. O, més ben dit, dels dos reculls de poesies (al principi Blanca Llum Vidal parla d'un escriptor de poesies) que va publicar: *Poesies*, el 1887, i *Segon llibre de poesies*, el 1920. Amb la incorporació, com a annexos, d'una conferència d'Eduard Girbal Jaume dedicada al Lleó de l'Ateneu que va ser llegida a Ràdio Associació el dia 9 de setembre del 1933 (dins un cicle que havia organitzat l'Associació de Periodistes de Barcelona amb motiu de la celebració del Centenari de la Renaixença) i un epíleg extraordinari d'Arnau Pons –titulat *Enquimerar*– i redactat per a l'ocasió.

Compromís i servei

Àngel Guimerà va ser un capdavanter d'un projecte i d'unes ambicions intel·lectuals i de país. Ho explica així Blanca Llum Vidal: "Veiem, doncs, Guimerà al servei de la causa nacional i patriòtica d'una Catalunya que el nomena al capdavant i que s'arremolina a l'entorn de la veu que canta, a través de poemes, discursos, dramemes, contes, novel·letes i tragèdies. És en aquest sentit que podem entendre que gran part de l'obra d'Àngel Guimerà és el resultat d'un encàrrec dut a terme en tant que servei, per ajudar, per ser útil"... I cal-

Poesia completa

Autor:

Àngel Guimerà

Edició: Blanca

Llum Vidal

Semblança

biogràfica: Eduard

Girbal Jaume

Epíleg: Arnau Pons

Editorial:

Edicions de 1984

Barcelona, 2011

Pàgines: 448

Preu: 25 euros

La poesia d'Àngel Guimerà ha estat reunida en un volum

dria afegir-hi encara l'espai enorme de les ambicions humanes: la responsabilitat de l'escriptor concentrada en la transmissió de la paraula havia de contenir forçosament el repte de ser capaç d'omplir buidors, de fer vives les esperances, de transmetre expectatives noves, d'alimentar les emocions i, en definitiva, de crear calide-

ses a favor d'alguna creixença en les persones de la dignitat i les il·lusions col·lectives. En aquest ordre de coses, val la pena parar atenció en les consideracions que s'articulen en la "Llindera" sobre la concepció combativa de la vida i de la història que tenia Àngel Guimerà i la manera com aquesta es fa present en la seva obra

poètica, narrativa o dramàtica. Una qüestió que ve relacionada directament amb la recepció extraordinària que va tenir la seva paraula escrita "a tots els estrats de la població, des de l'aristocràcia més aposentada fins a l'estament treballador de la fàbrica i del moll". Ja va escriure Carles Riba que no hi ha racó de vila o de muntanya on mossèn Cinto sigui desconegut; després d'ell, solament en Guimerà ha aconseguit una popularitat comparable".

La tirania del gust contemporani

L'epíleg que signa Arnau Pons en el volum és una peça excepcional. Per l'elegància literària i pel rigor que amara sempre qualsevol idea escrita sobre el paper d'aquest assagista lúcida, és clar, però també per les claus que ofereix d'atansament i de lectura dels poemes de Guimerà al lector del dos mil amunt... Àngel Guimerà no és un poeta arquitecte de llibres ni tampoc és un poeta explícitament abstracte; és tota una altra cosa, i cal llegir-lo des del lloc i la perspectiva adequats. En la seva poesia, –escriu Pons– la Poesia en majúscules s'hi imposa dignament, sense haver de demanar perdó per res. No cal atiar, doncs, cap malestar ni furgar dintre de cap neguit. Per entrar-hi amb peu ferm i trepitjar-hi d'ulls, la comparació amb qualsevol altra obra estrangera hi sobra rodonament. Per la simple raó que és una poesia que es llegeix i que enllamina com poques...".

Ara potser caldria dir allò que va proclamar Josep Miracle el 1948, i que també reporta Pons: "Saludem el retorn de Guimerà com el desvetllament de la nostra sensibilitat adormida. Tornem-lo a llegir i tornem-lo a admirar". *

Novel·la Raül Maigí

Professió: terrorista

Faust, el terrorista. De Terra Lliure a Al-Qaeda. Autor: Francesc Puigpelat. Editorial: Proa. Barcelona, 2011. Pàgines: 408. Preu: 20 euros

Francesc Puigpelat és un narrador contrastat que ha dut el lector des de l'edat mitjana amb els sanguinaris almogàvers (*Roger de Flor*, *el lleó de Constantinoble*, 2002) fins a la Guerra Civil a l'entorn del seu Balaguer natal (*Els Llops*, premi Carlemany, 2005). En l'actual etapa de maduresa creativa, l'escriptor se sent molt lliure. Tant, que s'atreveix a afrontar un tema tan delicat com el terrorisme. Ell li treu ferro, però la lectura pot resultar certament incòmoda perquè obliga a prendre posicions morals molt bàsiques. I l'empatia amb el protagonista pot costar de trobar. On és la frontera entre el bé i el mal?

Hi ha algun motiu que justifiqui l'assassinat de persones? El protagonista del relat, Pierre (àlies de Nicolau Solà), argumenta les seves inclinacions en l'ADN, és a dir, és dolent de naixement, i tot li ve del seu avi anarquista. També s'intueixen problemes d'abandó en la infantesa, tot i que les preguntes queden obertes.

Pierre, català, personatge sense escrúpols que milita a Terra Lliure quan aquesta organització es dissol, a principi dels noranta, ara treballa per a la filial tunisiana d'Al-Qaida. Puigpelat utilitza Terra Lliure només com a substrat per mostrar els orígens i l'evolució del trio de personatges que sustenta l'aventura. *Faust*,

el terrorista no és una novel·la ideològica. És un thriller d'acció i intriga. Pierre rep l'encàrrec de cometre un atemptat a Tunísia, on cobreix la seva activitat criminal rere la tapadora d'una agència de viatges. L'aparició de Julie, una antiga col·lega de Terra Lliure, el trastoca. Entre ells hi ha un fort magnetisme sexual, però els pesa com una llosa la figura de Roger, el líder del grup, mort fa vint anys en esclatar el seu cotxe a les costes del Garraf. La novel·la relata bàsicament com transcorren els set dies previs a l'atemptat a Tunísia, en què Pierre es veurà immers en un mar de confusions. Missatges encriptats, morts, persecucions... mentre condueix un

grup de turistes pels escenaris en què George Lucas va filmar una part de *Star Wars*. És la CIA implicada? Fins on arriba el terrorisme d'estat? Qui controla l'islamisme radical? És Julie només una distracció eròtica? Ningú és qui sembla, i Pierre haurà de calcular bé els seus moviments per complir la missió i salvar la pell.

El *Faust* de Goethe té un paper troncal en la reflexió dels protagonistes, arran d'un exemplar d'aquest llibre que sempre acompanya Pierre. La recerca de la perfecció és mutant i té matisos en funció del subjecte que la persegueix. En aquest cas, com li passa a Darth Vader, cau cap al cantó fosc de la Força. *